

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	August 2019 – juni 2022
Institution	Vejen Business College
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Jørgen Klærke (1.g, 2.g) Karina Rolighed Rud (3.g)
Hold	UVB-Dansk A-hh1319-EF2022-INN-AFS

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Reklamefilm, kortfilm og billeder
Titel 2	Gys, splat og Freud Værk: "Psycho"
Titel 3	Sprog og kommunikation
Titel 4	Litteraturhistorie (læst i både 2.g og 3.g) Værk: Bille August: "Pagten"
Titel 5	Periode – Det moderne gennembrud Værk: "Et dukkehjem" af Ibsen
Titel 6	Nyere realismeformer Værk: Yahya Hassan "Digte"
Titel 7	Samfundets debatter - #metoo og klimadebatten Værk: "Greta" Værk: Peter Adolphsen: "År 9 efter loopet"

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Reklamefilm, kortfilm og billeder
Indhold	Sekundær litteratur: Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk: s. 254-262, s. 291-305 (bogen er brugt som grundbog i alle forløb) Peter Madsen m.fl.: Medier (2005) s. 43-47, s. 101-114, s. 157-158 Jane Christensen m.fl.: Billedanalyse (1989) s. 66-93 Primære materialer: Diverse reklamer bragt på TV-2 Danske spil – Graver sig ned Carlsberg – The Danish Way Kortfilm: Sort, hvid, grå (2000) Grisen (2008) Valgftenen (1998) Ernst og lyset (1996) Skal vi være kæresten (1997) En forelskelse (2008) Life is a bitch (2008) Lille mand (2006) Eksamen (1993) Diverse billeder Skriftlig analyse af 2 reklamer (5 uddybelsestimer) Billedanalyseopgave (6 fordybelsestimer) Tekst 1: Jens Ferdinand Willumsen: "En bjergbestigerske" (1904) Tekst 2: Ukendt kunstner: "Føreren". Plakat fra 1930'ernes Tyskland. Tekst 3: Helmut Mittendorf: "Sangeren" (1981)
Omfang	26 lektioner
Særlige fokuspunkter	Faglige mål der har været lagt vægt på –udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere -analysere og fortolke fiktive tekster

	–analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/skriftligt arbejde

Titel 2	Genre: Gys, splat og Freud
Indhold	Litteratur vedrørende litteraturanalyse: Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk s. 38-70 Tekst: Johannes V. Jensen: Bo'! Litteratur vedrørende genren: Lars Jensen & Steen Lassen: Det ubevidste. 1986, s. 4-22. Martin Levander: Anvendt psykologi s. 54-56. (om Jung) Papir om Jungs teori. Primær litteratur: Tove Ditlevsen: Vorherrebevares (1948) i Det ubevidste Kampmann: Emilie Grünen (1962) – i Det ubevidste Tove Ditlevsen: Appelsiner (1963) i Dansk læsebog Leif Panduro: Uro i forstæderne (1962) i Det ubevidste. Leif Panduro: Tur i natten (1964) Anders Bodelsen: Skygger (1967) – i Det ubevidste (Freud og Jung) Prinsessen med de tolv par guldsko (eventyr) (Jung) Ebbe Krogh m.fl.: Gys, splat og Freud (1994), s. 5-37 Primær litteratur: B.S. Ingemann: Glasskabet (1847) Robert Louis Stevenson: Af Dr. Jekyll og Mr. Hyde (1886) Bram Stoker: Af Dracula (1897) Robert Bloch: Enoch (1945) Stephen King: Af Carrie (1974) Clive Barker: Af Statslegemet (1985) Hitchcock: Psycho (1960) – hovedværk. Film. Analyseopgave – Leif Panduro: De uanstændige. 1960. Uddrag (4

	uddybelsetimer) Analyseopgave - William Faulkner: En rose til Emily (1930) (5 uddybelsetimer)
Omfang	30 lektioner
Særlige fokus-punkter	Faglige mål der har været lagt vægt på –udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere –analysere og fortolke fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde

Titel 3	Sprog og kommunikation
Indhold	Peter Heller Lützen: Sprog og kommunikation. 2005. s. 16-17, s. 25-32, s. 75-93 Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk. 2015. s. 15-17, s. 102-126. s. 150-161, 168-179, 186-195. Ellen Krogh m.fl.: Skrivebogen. 1994. s. 17-57, 131-133. (skriftlighedsforløb 1) Studievaner på HHX – 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 – ebog på systime (skriftlighedsforløb 2) Primær litteratur: Andreas og Sebastian snakker om musik. Uddrag af samtale. Bekendtgørelse om Lov om hunde. 1969. Debatten, DR2, 14/10 2004 Poul Aarøe Pedersen: Mig-mig-mig-generationen skal have et spark. Kommentar bragt i Politiken d. 17. maj 2013 Dronningens nytårstale 2016 Statsminister Lykke Rasmussens nytårstale 2016 Rokokoposten: Politiker kræver kvindekvoter i fængslerne. 08.03.2012 Statsminister Helle Thorning-Schmidts tale ved uddeling af Cavlingprisen den 9. januar 2015 Statsminister Anders Fogh Rasmussens tale ved mindestenen for Flemming Juncker. Lars Aslan Rasmussen: Lad os få afkriminaliseret hashen. Berlingske, 6/6-2012 – Poul Madsen: Manden uden arme, Ekstrabladet, 23. september 2018 Anne Grethe Riis går amok i Go' Morgen Danmark https://www.youtube.com/watch?v=aBuWeC-YAVg Christian Kampmann: Johns ekstraarbejde (1962) Opgave (5 uddybelsestimer) – 1. år. I sammenhæng med processkrivningen skulle eleverne skrive en redegørelse (5 fordybelsestimer). De kunne vælge mellem 3 emner. Analyse af holdning, sprog og argumentation (6 uddybelsestimer) – 2 år: Tekst 1: Kenn L. Hansen: Giv den gas, men lad homofobien blive derhjemme. Ekstrabladet 12.04.2019 Tekst 2: Mads Kastrup: Må de så råbe LGTB i stedet for bøsserøv? Ekstrabladet 12.04.2019 Essay (5 uddybelsestimer) – 2. år Emne: Det danske demokrati – grænser og muligheder. Tekst: Klaus Rothstein: Blandt gode mennesker, Weekendavisen + relevante tekster fra internettet
Omfang	47 lektioner
Særlige fokus-	Faglige mål der har været lagt vægt på

punkter	–udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi –demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster -navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/gruppearbejde/skriftligt arbejde

Titel 4	Litteraturhistorie
Indhold	<u>Om Folkeviser:</u> Sekundær litteratur: Peter Kaspersen m.fl.: Spurvesol Bind 1. s. 110-114 Folkeviser: Hr. Ebbes døtre. <u>1600-tallet:</u> Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen Bind I. (1996) s. 104-115. Bind II, s. 192 (Barok) Primær litteratur: Kingo: Velkoms tanker. (1676) <u>1700-tallet - Pietisme og rationalisme (1720-1800):</u> Sekundær litteratur: Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen Bind I. s. 116-131 Bind II, s. 192 (Barok), s. 220-221 (Klassicisme), s. 252 (Rationalisme) Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen Bind II. s. 65-67. (Om Holberg) Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen Bind II. s. 18-19 (Om Biehl) Primær litteratur: Brorson: Halleluja! Jeg har min JEsu funden. 1739 Holberg: Erasmus Montanus. Uddrag. (1723) Holberg: Jean de France. Opført på Det kongelige teater – kan ses på Bonanza, TV-T – 70erne. <u>Romantikken (1800-1870):</u> Sekundær litteratur: Helle Christiansen: "Geist - Romantikken i Danmark 1800-1850", s. 11-55, 58-67, 86-87, 97-102, 136-137, 145-147. Ib Fischer Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen Bind II. Gyldendal 1996. s. 10-12, s. 21-23, s. 49-52, 52-53. Susan Mose m.fl.: Danske forfatterskaber bind I, s. 312-313. Primær litteratur: Oehlenschläger: Af Sanct Hansaften-Spil (1803): Maria, De kjørende, Eventyret i den fremmede stad. i Geist "Guldhornene" (1803) i Geist Ingemann: Uddrag af "Valdemar Seier" (1826) i Geist Thomasine Gyllembourg: De lyse nætter (1833-34) – uddrag. i Geist Thomasine Gyllembourg: Den lille Karen (1830) Christian Winther: Skriftestolen (1843) i Geist Blicher: Sildig opvågningen (1828) – står i Dansk læsebog Grundtvig: At sige verden ret farvel (1843) H.C. Andersen: "Hyrdinden og Skorsteensfejeren" (1845) H.C. Andersen: "Skyggen" (1847)

H.C. Andersen: "Den lykkelige familie" (1848)
H. C. Andersen: „Den grimme ælling“. (1844)
H.C. Andersen: Klokken (1845)

Det folkelige gennembrud (1900-1920):

Sekundær litteratur:

Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen bind I, s. 224-244.

Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen bind II s.119-121

Primær litteratur:

Andersen Nexø: En Domsfældelse

Analyseopgave 5 uddybelsestimer:

Tekst: H.C. Andersen: Grantræet (1845)

Læst i 3.g.

Modernisme og realisme i det 20. århundrede

Ekspressionisme:

Litteraturhistorien på langs og på tværs": <https://litthist.systime.dk/?id=170>
[Ekspressionisme](#)

Om Tom Kristensen: <https://litteratursiden.dk/forfattere/tom-kristensen-f-1893>

Tom Kristensen: "Det blomstrende slagsmål": <https://bl.systime.dk/?id=c506>

Tidlig modernisme:

Johannes V. Jensen: "Paa Memphis station": <https://bl.systime.dk/?id=202>

Efterkrigsmodernisme / Hereticadigtning:

"Ringene" af Karen Blixen: <https://litthist.systime.dk/?id=c1225>

Om Blixen og Heretica: <https://litthist.systime.dk/?id=p267>

Leif Søndergård: "Syv fantastiske læsninger"

Ole Schultz Larsen: "Håndbog til dansk": Litterære metoder:
<https://hbdansk.systime.dk/?id=p241>

Værk: Bille August: "Pagten" (2021)

Martin A. Hansen: "Paradisæblerne"

Heretica-modernisme: <https://litthist.systime.dk/?id=c490>

Efterkrigstiden: <https://bl.systime.dk/?id=225>

60'er-modernisme – 1960-1970

Peter Seeberg: "Patienten"

Klaus Rifbjerg: "Et kys"

Barbara Kjær Hansen mfl.: "Litteraturhistorien på langs og på tværs": 60'er-modernisme – 1960-1970: <http://litthist.systime.dk/?id=174>

1970'ernes nyrealisme

Vita Andersen: "Fredag", "Lørdag", "Søndag"

	Mimi Sørensen mfl.: "Brug litteraturhistorien": "1970'ernes litterære strømninger": https://bl.systime.dk/?id=244 Barbara Kjær Hansen mfl.: "Litteraturhistorien på langs og på tværs": Bekendelseslitteratur + Knækprosa - Vita Andersen: https://litthist.systime.dk/?id=c512 <u>1990'ernes realisme</u> Jan Sonnergaard: "Sex" Barbara Kjær Hansen mfl.: "Litteraturhistorien på langs og på tværs": Samfundskritiske noveller: https://litthist.systime.dk/index.php?id=195#c948 "Danske forfattere": Jan Sonnergaard: https://danskeforfattere.systime.dk/?id=2443 https://danskeforfattere.systime.dk/?id=2427 Supplerende stof: Øgendahl og de store forfattere https://www.dr.dk/skole/dansk/karen-blixen
Omfang	53 lektioner + 25 lektioner i 3.g
Særlige fokus-punkter	Faglige mål der har været lagt vægt på –udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere -analysere og fortolke fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge -demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. -navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/Skriftligt arbejde /gruppearbejde

Titel 5	Periode: Det moderne gennembrud
Indhold	Sekundær litteratur: Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen bind I s. 196-223. Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen bind II s. 16-18, s. 27-29, s. 77-79. s. 137-139, s.157-158 Ib Ficher Hansen m.fl.: Litteraturhåndbogen bind II: s. 218-219 (Impressionisme) s. 246-247 (Naturalisme) Primær litteratur: Brandes: Af indledningen til Emigrantlitteraturen (1871) J.P. Jacobsen: Et skud i taagen (1882) (novelle) Pontoppidan: Bonde-idyl (1883) – novelle Herman Bang: Foran alteret (1880) – novelle Herman Bang: "Franz Pander" Ada Ravnkilde: En Pyrrhussejr (1884) - novelle Amalie Skram: En rose. (1899) - novelle Victoria Benedictsson: Ur Store boken (1888) Henrik Ibsen: Et dukkehjem. (1979) Hovedværk Analyseopgave – 5 uddybelsestimer: Tekst 1: Adda Ravnkilde: Judith Fürste (1884) uddrag Tekst 2: Richard Bergh: "Nordisk sommerkval" (1889-1900) – billede
Omfang	30 lektioner
Særlige fokus-punkter	Faglige mål der har været lagt vægt på –udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere -analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge -demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. -navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/skriftligt arbejde/gruppearbejde

Titel 6	Nyere realismeformer
Indhold	<u>Performativ biografisme</u> Claus Christensen og Peter Jensen: "Livsværk – det selvbiografiske i dansk litteratur" – introduktionen Knud Romer "Den der blinker er bange for døden" (uddrag) Georg Græsholt: "Kære Knud", Weekendavisen, 2007 Christina Hesselholdt: "Månestrålesofaen" "Klovn" – afsnittet "Nina, kære Nina" Værk: Yahya Hassan: "Digte", 2014 YAHYA HASSAN: "DEN FØDTE DIGTER" – dokumentar DR (2021) <u>Virkelighedstemaet i litteraturen</u> Rasmus Grøn: "Nye øjne at se med": "Virkelighedstemaet i litteraturen" og "Litteraturen og samfundet", Individet og dets omverden Jens Blendstrup: "Sofus er læge og mor er syg" Pia Juul: "En flinker fyr" "Fremkaldt" - kortfilm af Oliver Zahle (2008) Gregory Crewdson: foto fra "Beneath the roses" Pål Sletaune: «Eating out» – norsk kortfilm Raskins 7 parametre
Omfang	40 lektioner
Særlige fokuspunkter	Forløbet har fokus på nyere realismeformer og bruddet med realismen, herunder særligt fokus på Performativ biografisme og den eksperimenterende realisme i forskellige fiktionsformater. Nøglebegreber i forløbet er blandt andet: Front stage, back stage, Stigma, fikionalisering, dobbeltkontrakt, traumelitteratur, det fortalte og det fortællende jeg, offer, bødde og medløber, virkelighedstemaet, realismeformer, genrekoder, det reflektive blik, realisme-effekter. Faglige mål der har været lagt vægt på –udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt –anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere –analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kultu-

	relle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/skriftligt arbejde

Titel 7	Samfundets debatter
Indhold	Henrik Poulsen: "Grundbog til dansk", kap. 4 om mediehistorie Ole Schultz Larsen: "Håndbog til dansk", kap. Om avisjournalistik: https://hbdansk.systime.dk/?id=218 Pressefotos - udvalgte: https://www.worldpressphoto.org/collection/photocontest/2021 #Metoo "Mortens metoo-mareridt", artikel i Ekstra Bladet, 2020 "En hånd på låret førte til Morten Østergaards fald" fra JP, 2020 "Fældet af løgnen", Leder i Politiken, 2020 "Metoo-debat vil få "kæmpe historisk betydning", JP, 2021 <u>Rokokoposten: "Folketinget indfører orlovsordning for krænkerer"</u> "Dansk på ny": "Satire og falske nyheder": https://danskpaany.systime.dk/?id=c1372 "Smed blowjob-bombe", EB 2020 Sofie Linde: "Tale til Zulu Awards", 2020 Rulle Grabow: "Kære bedstemor: Vi bliver nødt til at tale om "MeToo", debatindlæg, POV International, 2020 Klimadebatten Klimarapporten forklaret: 4 ting du desværre bliver nødt til at forstå https://www.dr.dk/nyheder/viden/klima/klimarapporten-forklaret-4-ting-du-desvaerre-bliver-noedt-til-forstaa Gretha Thunberg: Tale ved klimatopmødet COP24 i Polen, d. 15.12.2018 Værk: "Greta", dokumentar, 2020 Værk: Peter Adolphsen: "År 9 efter loopet" Supplerende stof: "TVTVTV" om breaking news, DR

Omfang	30 lektion
Særlige fokuspunkter	I forløbet har vi fokus på den mediehistoriske udvikling, den offentlige debat, forskellige medietyper og journalistiske genrers karakteristika samt taler, reklametekster og dokumentarer med fokus på #metoo og klimaproblematikken. Vi arbejder med faktatekster for at undersøge, hvad der kendetegner argumentationen i forhold til klimaforandringer og #metoo i en national og global kontekst. Forløbets primære fokus er på faktatekster, men vi har desuden undersøgt, hvordan fiktionen kan belyse samfundsproblematikker med fokus på fiktionen som et særligt forestillings- og refleksionsrum hvor syn på verden, værdier og erkendelser kan udtrykkes og nytænkes. Nøglebegreber i forløbet er blandt andet: retorik, kommunikationsformer, mediering, forholdet mellem borgere, medier og politiske aktører, medialisering af samfundet, borgerlig offentlighed, den offentlige debat, multimodalitet, retorik, argumentation. Faglige mål der har været lagt vægt på: – udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt – anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster –analysere og vurdere ikke-fiktive tekster –perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, historiske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, internationale, merkantile og erhvervsrelaterede sammenhænge –demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger –demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/gruppearbejde/skriftligt arbejde

